

Охорона праці потребує широкого інформаційного супроводу

Нещодавно на базі Тернопільської дистанції сигналізації і зв'язку відбулася галузева школа обміну передовим досвідом із питань охорони праці в господарстві сигналізації і зв'язку. Участь у її роботі взяли представники усіх залізниць (інженери з питань охорони праці, головні інженери дистанцій, служб) та провідні спеціалісти Головного управління автоматики, телемеханіки і зв'язку. Метою заходу став обмін досвідом між фахівцями, які відповідають за захист працівників на виробництві від нещасних випадків.

Із вступним словом виступив начальник служби сигналізації і зв'язку Львівської залізниці Роман Залізник, який проаналізував стан охорони праці в господарстві, а також охарактеризував роботу з охорони праці, що провадиться безпосередньо на підприємствах. Зокрема, Роман Залізник зазначив, що за 2010 рік у господарстві не зафіксовано жодного випадку виробничого травматизму. У рамках Всесвітнього дня охорони праці у квітні минулого року у відокремлених підрозділах служби сигналізації та зв'язку був проведений тиждень охорони праці під девізом "Моє життя, моя робота, моя безпечна праця". До Фонду соціального страхування від нещасних випадків відраховано понад мільйон гривень, на покращення умов роботи працівників у господарстві освоєно майже 1,2 млн гривень.

Проте, як показали результати перевірок, здійснених у підприємствах господарства сигналізації та зв'язку, трапляються поодинокі недоліки – порушення схеми маршруту слідування на робочі місця, використання працівниками під час роботи спецодягу та спецвзуття, які не відповідають нормам, експлуатація несправного інструменту і допоміжних пристосувань та засобів. А хіба можна допускати використання протермінованих медикаментів, не говорячи вже про такий недолік, як виміри опору ізоляції силових мереж?! Причинами таких порушень є недостатній контроль та низька вимогливість із боку керівників середньої ланки до виконання робітниками нормативних актів з охорони праці.

Із технічною характеристикою Тернопільської дистанції сигналізації і зв'язку учасників галузевої школи ознайомив в. о. начальника дистанції Роман Ликавський, який зазначив, що основним завданням для дистанції є технічне обслуговування, експлуатація, капітальний ремонт пристроїв СЦБ, зв'язку, радіо, АЛСБ, ПВНАБ, пасажирської автоматики. Дистанція здійснює свою основну

діяльність у сфері надання послуг зв'язку, виконання робіт із технічного обслуговування, експлуатації, ремонту і монтажу пристроїв та систем автоматики і телемеханіки, провідного зв'язку, радіозв'язку, пожежної сигналізації, годинникового господарства, пристроїв безпеки, контролю і діагностики.

Експлуатаційна довжина дистанції складає 628 км, оснащеність становить 522 одиниці, на обслуговуванні – 1376 світлофорів, 588 стрілок ЕЦ, 111 переїздів. Велику увагу в дистанції надають покращенню умов праці. За попередні два роки проведено капітальний ремонт будинків зв'язку в Тернополі та Чорткові, автогаража, майстерні КВП СЦБ, введено в експлуатацію сучасні телефонні АТС у Тернополі та Чорткові, проведено благоустрій території довкола адмінбудинку в Тернополі.

Значних зусиль для оновлення виробничих фондів, приведення їх до сучасного стилю і оформлення доклали головний інженер дистанції Олег Рубан, заступники начальника дистанції Анатолій Мисик, Володимир Чернов, працівники технічного відділу.

Всі ці нововведення значно покращили рівень охорони праці, створили добрі умови для роботи.

Головний інженер Головного управління систем безпеки та телекомунікацій Укрзалізниці Василь Осьмак ознайомив учасників галузевої школи з показниками роботи Головного управління у 2010 році та зосередив увагу на завданнях 2011-го. Як зазначив Василь Осьмак, виїзна практика проведення аналогічних семінарів дає добру можливість ознайомитися з роботою відокремленого підрозділу, поспілкуватися, обмінятися думками про те, як застерегти залізничників від нещасних випадків, вберегти від травматизму на виробництві. Адже ті випадки, а загалом у господарстві у 2010 році зафіксовано два інциденти під час проведення літніх колійних робіт, повинні стати для всіх уроком на майбутнє.

Прикро визнавати, але влітку працівники наших відокремлених підрозділів практично не займаються експлуатацією, виконанням технологічного процесу обслуговування своїх пристроїв, а здебільшого допомагають у роботі колійникам, тоді як необхідно більш предметно займатися своїми обов'язками із обслуговування пристроїв у періоди і терміни вільні від колійних робіт.

Начальник служби охорони праці Львівської залізниці Микола Пайончківський проаналізував стан охорони праці на залізниці і наголосив, що на нашій магістралі запроваджені особливі умови контролю за

станом охорони праці. Микола Миронович відповів на запитання гостей щодо наявності методичних центрів навчання, відповідних лабораторій тощо.

Відповідальна за охорону праці в Апостоловській дистанції сигналізації і зв'язку Придніпровської залізниці Тетяна Луценко розповіла про випадок травматизму, що стався на їхній залізниці у 2010 році. Причина цього випадку – людський фактор, оскільки відповідальні працівники зробили все відповідно до чинних інструкцій. Цей випадок став поштовхом для більш пильної уваги до роботи з працівниками на дільницях. Було переглянуто всі технологічні карти, прописано всі роботи із застосування та закріплення строп-стрічок та строп-канатів.

Відповідальна за охорону праці у службі сигналізації і зв'язку Придніпровської залізниці Ірина Ільченко наголосила на тому, що практично не сказано, як ознайомлювати з технологічними картами і, на жаль, вказала на низький рівень навчання. Здебільшого проводяться теоретичні навчання, а на практиці показати нема кому. Саме тому необхідно проводити більше виїзних перевірок та інструктажів на місцях, встановити суворий контроль за проведенням робіт по нарядах.

Відповідальний працівник із питань охорони праці в господарстві сигналізації і зв'язку Донецької залізниці Галина Жигульська зауважила, що необхідно розробити систему і звертати особливу увагу на заходи з охорони праці під час робіт із демонтажу опор. Треба докладати більше зусиль для придбання відповідного спецодягу, звертати увагу на його якість та асортимент, колір та розмір. Згідно з інструкцією, передбачено видавати працівникові новий одяг замість старого, але не передбачено, як і коли виконувати чистку чи прання. Назріло питання видавати спецодяг на два терміни. На Донецькій залізниці вже запроваджено систему обліку спецодягу в АРМ "Фобос", яка дає велику користь у підготовці заявок

на придбання, де вказується ріст, стать, професія, колір одягу, заведено облікові картки, однак у подальшій роботі цю систему ще потрібно удосконалювати.

Головний інженер служби сигналізації і зв'язку Південно-Західної залізниці Олександр Майбродський наголосив на необхідності захисту від травматизму кожного робочого місця, ролі запобіжного пояса у виконанні кожної технологічної операції, технології використання запобіжних поясів, необхідності навчання працівників. Важливої уваги потребує питання розробки нових технічних умов у частині безпеки праці (система закріплення) на нових світлофорах, розробка Інструкції з охорони праці при демонтажі повітряних ліній зв'язку.

Провідний інженер охорони праці служби сигналізації і зв'язку Львівської залізниці Ричард Біловус розповів учасникам семінару про досвід роботи залізничників Польщі. Наші сусіди більшу увагу звертають на інформаційну кампанію, дуже розповсюджена практика реклами на телебаченні, присвяченої охороні праці.

Інженер із охорони праці Херсонської дистанції сигналізації і зв'язку Тетяна Беженар зосередила увагу учасників семінару на посадових обов'язках інженера з охорони праці дистанції, його участі в заходах, ведення документації. Одним із головних напрямків роботи інженера повинно бути проведення профілактичної та інформаційної роботи, оформлення наочної агітації. Тетяна Беженар також поділилася досвідом розподілу обов'язків між відповідальними працівниками дистанції із проведення заходів з охорони праці.

Наприкінці семінару всі учасники ознайомилися із цехами та дільницями Тернопільської дистанції сигналізації і зв'язку. Гості галузевої школи високо оцінили роботу колективу дистанції із покращення умов та гігієни праці.

Володимир КАЛЕНЮК,
інженер Тернопільської дистанції сигналізації і зв'язку

На дешевій робочій силі зекономити не вдалося

Львівська міськрайонна транспортна прокуратура в порядку нагляду за додержанням та застосуванням законів на транспорті провела перевірку щодо можливих прихованих трудових відносин у ПП "Транс-Спорт". За її результатами з'ясувалося, що 12 квітня минулого року між ПП "Транс-Спорт" та ПП "К" (умовне позначення) було укладено договір №703 "Про організацію надання послуг із перевезення пасажирів" автобусом марки "Mercedes-Benz 609D" державний номерний знак ВС 1242 АА, на здійснення перевезень пасажирів на автобусному маршруті №833 сполученням "Львів-Жидачів".

Пунктом 2.1.4 вказаного договору передбачено, що Сторона 1, тобто ПП "Транс-Спорт" забезпечує передрейсовий медичний огляд водіїв, які є працівниками Сторони 2, тобто ПП "К". Однак, в порушення умов вказаного договору, з квітня 2010 року по

теперішній час "К" використовує найману працю водія маршрутного автобуса, не уклавши з ним трудовий договір у письмовій формі, та не зареєструвавши його у Перемишлянському районному центрі зайнятості.

Всупереч вимогам ст.ст. 24,

48 КЗпП України, "Деяких питань застосування законодавства про працю фізичною особою, яка використовує найману працю", затверджених Постановою КМУ №1168 від 29.10.2009 року, "К" не уклав із водієм трудові відносини у письмовій формі, яка затверджена наказом Міністерства праці та соціальної політики України №260 від 08.06.2001 року. Таким чином у порушення ст. 24-1 КЗпП України в державній службі зайнятості договір не зареєстрував та не зробив відповідного запису у його трудову книжку, внаслідок чого, в порушення вимог ст.ст. 2, 74, 253, 254, 255 КЗпП України, водія позбавлено наданих йому Конституцією України та законо-

давством про працю прав, а саме: права на відпочинок відповідно до законів про обмеження робочого дня та робочого тижня, щорічні оплачувані відпустки, права на здоров'я і безпечні умови праці, на вирішення колективних трудових конфліктів (спорів) у встановленому законом порядку, на матеріальне забезпечення в порядку соціального страхування в старості, а також у зв'язку з хворобою, повною або частковою втратою працездатності, на матеріальну допомогу на випадок безробіття, права на звернення до суду для вирішення трудових спорів та інших прав, встановлених законодавством.

Враховуючи, що в матеріалах

дослідчої перевірки є достатні дані, що вказують на наявність у діяч приватного підприємця "К" ознак злочину, передбаченого ч. 1 ст. 172 КК України, а саме грубе порушення законодавства про працю та наявність передбачених законом приводів і підстав для порушення кримінальної справи, керуючись ст.ст. 94, 98, 112 КПК України Львівським міськрайонним транспортним прокурором 17.01.2011 року порушено кримінальну справу. Слідчим прокуратури проводиться досудове слідство.

Стефан ВАЙДА, помічник Львівського міськрайонного транспортного прокурора, старший радник юстиції